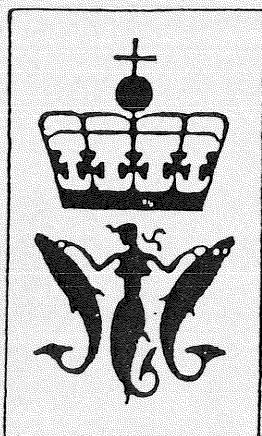
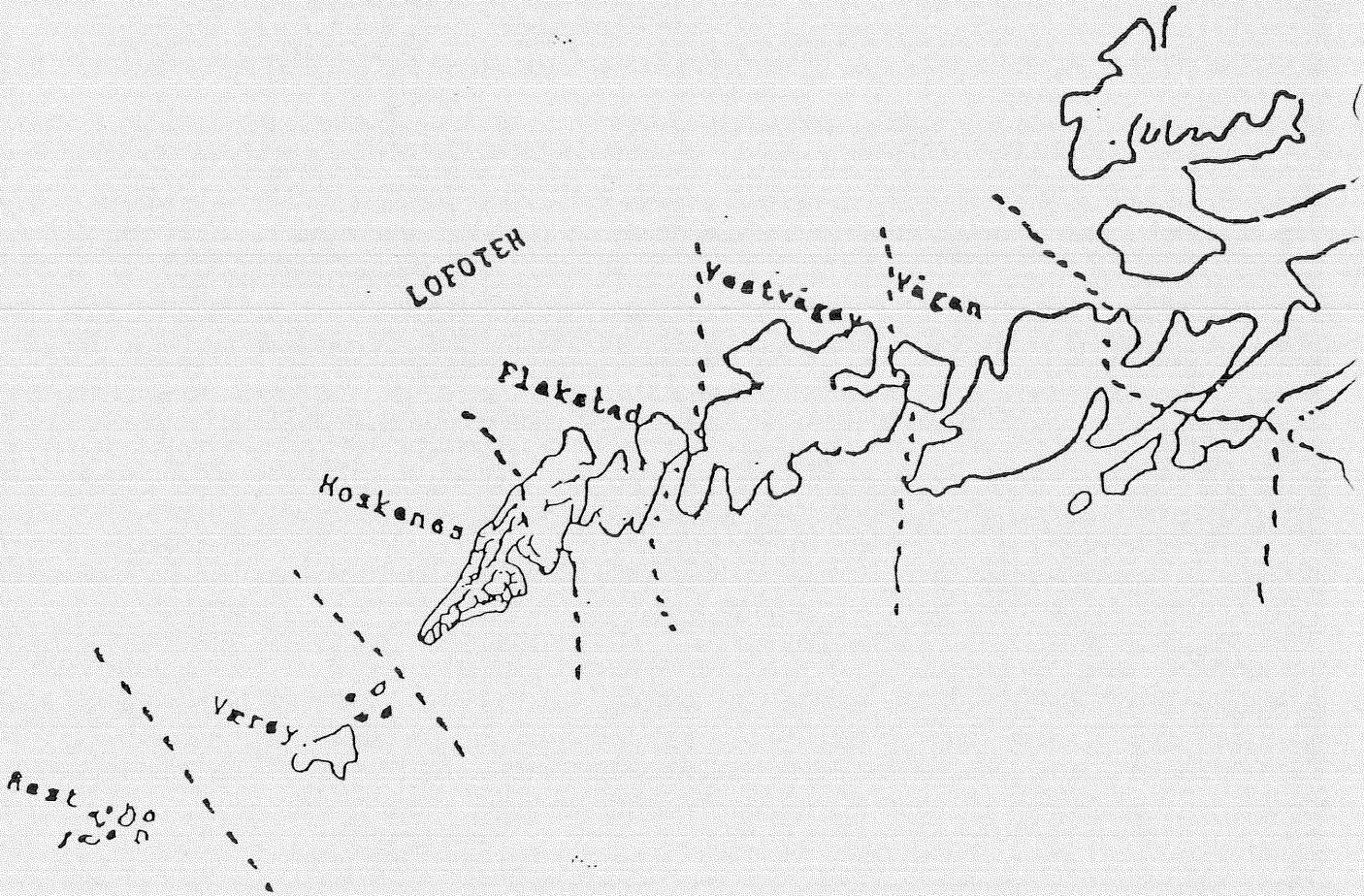

058

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

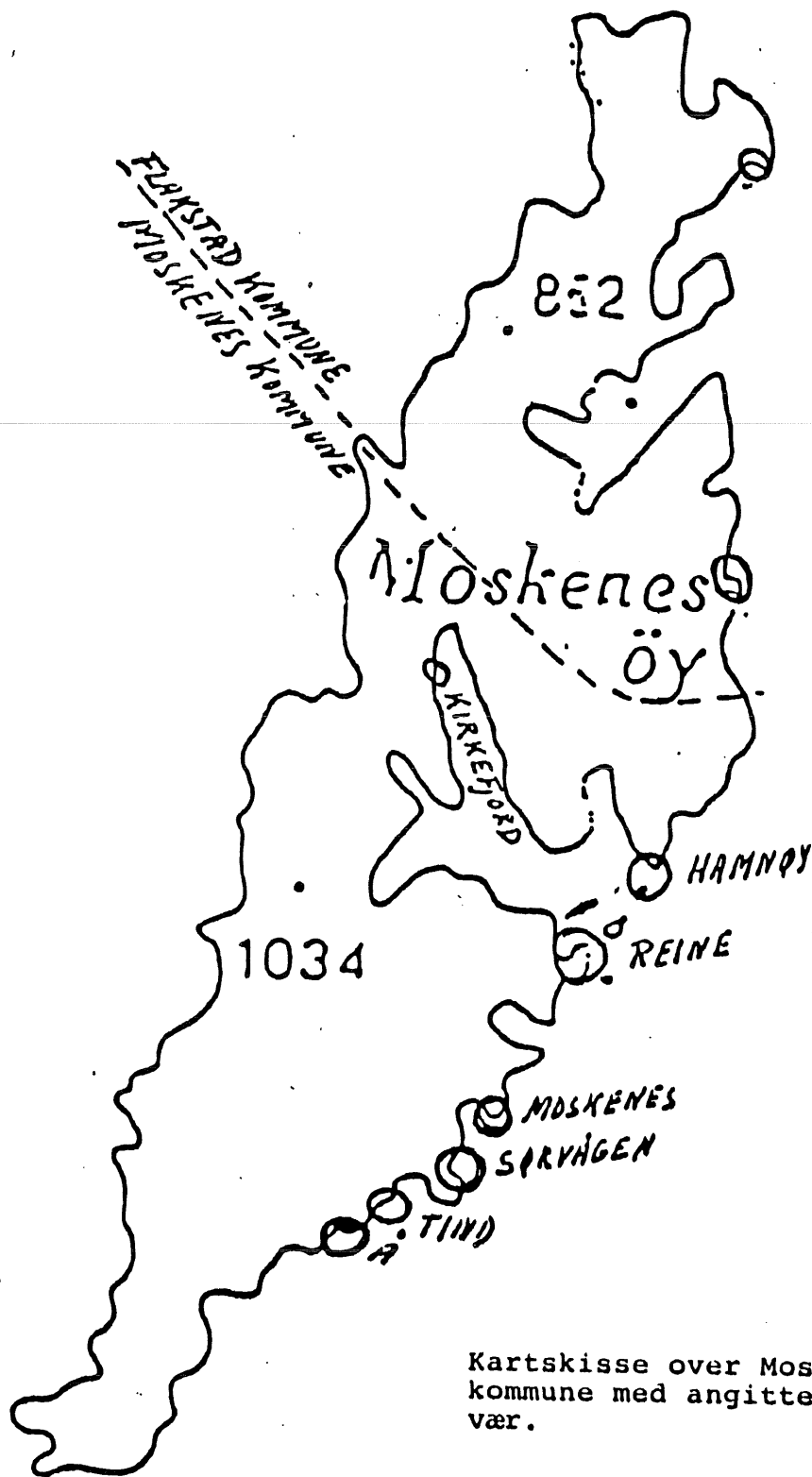
- 9 JULI 1993

ÅRSMELDING 1992

Fiskerirettlederen
i Moskenes

3448/6 1779

Kartskisse over Moskenes kommune med angitte fiskevær.

INNHOLDSFORTEGNELSE	Side
1. BESKRIVELSE AV KOMMUNEN	1
2. SAMMENDRAG	1
2.1. Erfaringer i tjenesten	2
3. SYSSELSETTING I FISKERINÆRINGEN.	
3.1. Fiskermanntallet	3
3.2. Sysseletting i foredlingsleddet	4
3.3. Sysseletting i oppdrettsnæringen	4
3.4. Avledet virksomhet	5
3.5. Utvikl.trekk (garantilott)	5
3.5.1. " (a.trygd)	6
4. FISKEFLÅTEN	
4.1. Merkerregisteret	6
4.1.1. Alderssammensetning	7
4.2. Konesjonsbilde for Moskenes Kommune	8
4.3. Redskapsfordeling	8
4.3.1. Fartøy over 13 m som drifter med passive redskaper	9
5. FOREDLINGSLEDDET	
5.1. Fiskeribedriftene/videreforedling	10
6. RÅSTOFF/KVANTUM	10
6.1. Verdi av fangstkvantum	11
6.2. Anvendelse	11
6.2.2. Ilandført kvantum pelagisk fisk	12
7. HAVBRUKSNÆRINGEN	12
8. ANNEN VIRKSOMHET	12
8.1. Reiseliv/rorbu utleie	12
8.2. Låne og finansieringskilder	13
8.3. Prosjekter	13
8.4. Konkurser	14
8.5. Fiskerihavnesaker	14
8.6. Kystzoneplanlegging	14
8.7. Fiskeriutdanning	14

Moskenes kommune omfatter sørvestdelen av Moskenesøya. Med sitt særpregne landskap utformet av botnbreer, er det antagelig det fineste i verden av sitt slag. Det er et karrig landskap med lite eller ingen skog eller jord. Fjellene strekker seg i høyder over 1000 m over havet, med Hermannsdalstinden som den største med sine 1034 m.

Kommunenes areal er på 119,77 km. hvorav bare 1% er jord.

Folketallet var ved utgangen av 1992 på 1415 personer. Det ble født 15 personer, mens det døde 20. Innflytting var 26 personer, mens det var utflytting på 33 personer. (Opplysninger fra folkeregisteret)

Antall registrerte fiskere var 236, hvorav 204 på blad B og 32 på blad A.

Fiskebåter registrerte i merkeregistret var ved utgangen av 1992 på 176 fartøyer, hvorav 66 er over 10 meter.

2. SAMMENDRAG.

Næringsveiene er basert på fiske, fiskeindustri, oppdrett og turisme. Av de sysselsatte er ca. 60% selvstendige næringsdrivende og ca. 40 % arbeidstakere.

Moskenes kommune er landets mest ensidige fiskerikommune ifølge offentlige tabeller og statistikker.

De største stedene er Sørvågen og Reine, med Reine som kommunens administrasjonssted. Gledelig utvikling på samferdselsektoren er ferjeforbindelsen mellom Moskenes og Bodø som ble iverksatt sommeren 1990. Ferjeleiet ligger i Moskenesvågen, og har vist seg å ha svært positive ringvirkninger for kommunen generelt og for fiskeri og turistnæringen spesielt.

Fiskeflåten i kommunen er allsidig med båter fra 16 til 76 fots lengde.

Det drives alle slags konvesjonelt fiske.

Mottakskapasiteten i kommunen er god med fiskebruk på stedene Å, Tind, Sørvågen, Moskenes, Reine, Sakrisøy og Hamnøy.

Når det gjelder oppdrettsnæringen, er 2 oppdrettsanlegg og smoltanlegget gått konkurs, slik at det nå er ett oppdrettsanlegg i drift. Dette anlegget har overtatt de 2 anleggene som er gått konkurs, slik at kapasiteten er den samme som tidligere. Her er 5 konsesjoner for skjell.

Fiskerikontoret ligger i kommunens administrasjonsbygg på Reine. Personalet består av flg. personer:

Fiskerirettleder : Werner Mikalsen
Førstefullmektig : Liv Monsen

Det ble i 1992 ekspedert: 595 utgående skriv
522 inngående skriv

Fiskerinemda i Moskenes består av 5 personer. Det har vært avholdt 3 ordinære møter og en del telefonmøter hvor 33 saker er blitt behandlet. I tillegg er det 61 referatsaker. En god del saker er behandlet administrativt.

Viktige fiskerinemdsaker.

Arbeidsmiljøinvesteringer	10
Manntallsaker	16
Redskapslån	0
Lån til kjøp av brukt fartøy	2
Prioritering torskekvoter	1
Lån til ny motor	2
Refinansiering	1
Påkrav	1

2.1. Erfaringer i tjenesten.

Det meste av arbeidet er knyttet til klientbehandling i forskjellige sammenhenger. Hovedtyngden ligger på det som har med lån og tilskott å gjøre, men det siste året har kvotespørsmålet for torsk/hysefiske og regelverket innenfor den ordningen vært det som har dominert vår arbeidssituasjon. Fiskerne har hatt vanskeligheter med å forstå det enorme regelverk som de må ha kjennskap til i forbindelse med regulerings/kvotestemmelsene. Til tider har pågangen både på telefon og ved oppmøte vært ganske arbeidskrevende.

3. SYSSELSETTING I FISKEIRINÆRINGEN.

Tabell 3.1. Fiskarmanntallet, pr.31.12.91.

Aldersgrupper	Blad A	Blad B

15-19 år	0 (1)	4 (9)
20-29 "	2 (0)	48 (49)
30-39 "	1 (1)	45 (44)
40-49 "	2 (4)	40 (42)
50-59 "	8 (9)	45 (37)
60-67 "	5 (8)	20 (23)
67-69 "	3 (2)	2 (1)
70 år og eldre	10 (11)	0 (5)
Totalt	31 (36)	204 (210)

(Tallene i parantes er for 1991.)

Gjennomsnittalder på liste B er 41,00 år (41.16 år)
Gjennomsnittalder på liste A er 55,78 år (61,67 år)

KOMMENTARER TIL TABELLEN:

Antall fiskere har gått ned fra 1991 til 1992 med 9 stk. fra 246 i 1991 til 235 i 1992. Det har vært en nedgang både på blad A og B, og dette skyldes naturlige årsaker, (flytting, overgang til annet yrke eller dødsfall) Kvinneandelen er på liste B 9 stk. og på liste A 2 stk.

Tatt i betraktning de strenge reguleringsbestemmelsene, er manntallet stabilt.

For første gang i historien har det kun vært rekruttert 3 personer utenbygds fra som mannskap under Lofotsesongen. Dette har sammenheng med lønnsomheten grunnet kvote - bestemmelsene for torskefiske og som en følge av dette, nedbemanning.

Vi har nesten daglig forespørsler fra yngre fiskere som er interresert i å kjøpe sitt eget fiskefartøy, men de strenge reguleringsbestemmelsene med kvoterettigheter bidrar til at mange prosjekter må skrinlegges. Optimismen innenfor yrket er stigende.

Tabell 3.2. Sysselsetting i foredlingsleddet, målt i årsverk.

Årstall	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Antall årsverk	83,5	70	69	62,3	52	59,5

Kommentar til tabellen:

Tallene er basert på opplysninger som kontoret har innhentet fra forskjellig hold.

Vi har nå 7 fiskemottak i kommunen. 6 av disse kjøpte fisk i 1992. To av brukene driver med filetproduksjon i tillegg til salting og produksjon av tørrfisk.

Tilgjengeligheten av torsk i vintersesongen var stor. De fleste tok kvotene etter få ukers drift. Fremmedflåten hadde til tider problemer med å få levert fangstene. Mangel på finansiering har for enkelte kjøpere virket begrensende på deres mottakskapasitet.

En del av fiskerne produserte en del av fangsten for henging men grunnet stort hengekvantum og valutaforholdene ute i Europa dette år har det vært problemer med avsetningen til akseptable priser, både for fisker, kjøper og eksportører. En del av 1992 års tørrfisk produksjon her i distriktet ligger fremdeles på lager.

3. 3 SYSSELSETTING I OPPDRETTSNÆRINGEN.

Årstall	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Antall årsverk.	9,7	15	35	28	8	9

Ansatte i oppdrettsnæringen har gått betydelig ned de siste to år. De store problemene innen oppdrettsnæringen fikk store følger også i vår kommune, slik at vi kun har et anlegg i drift her i kommunen. Dette firma slakter også laksen for videre salg og eksport. Den planlagte oppstart av nytt firma innenfor videreforedling av laks, er fremdeles ikke blitt realisert.

3.4. Avledet virksomhet.

Servicevirksomhet. -----

Serviceart.	Ant. bedr.	Salg motorer	Slipp	Rep. skrog.
Bunkringstasjoner	3			
Slipp			3	
Redskapsservice	1			
Regnskapskontorer	3			
Velferdstasjon	1			

3.5. UTVIKLINGSTREKK. garantilott.

Periode	ant.fartøy	ant.pers.	utbet. kr.	gj.snitt pr.pers.
1.	0	0	0	0,-
2.	22	28	280.000,-	10.000,-
3.	40	40	780.300,-	10.404,-

Her ser en tydelig at i 1.periode ; 1.01.- 30.04. er det ingen fartøyer som har garantilott. Dette har sammenheng med at de fleste fisket opp torskekvoten allerede først på året, og derav største inntekten i denne perioden. I periode 2 fra 01.05 - 30.08 er det en del fartøy som har garantilott. Dette har sammenheng med at det i dette tidsrom er hyse/seifiske som foregår, delvis på Finnmark kysten og her i området, og prisene på disse fiskeslagene er betydelig lavere. 3. periode 01.09 - 30.12 er det hovedsaklig seifiske med tillatt bifangst på torsk som foregår. Dårlig vær senhøstes reduserer også mulighetene for å drive kontinuerlig.

3.5.1 ARBEIDSLEDIGHETSTRYGD.

periode	led.pers.	utbet pr.pers.	utbet.tils.
1.	85	7.152,-	608.000,-
2.	134	17.037,-	2.283.000,-
3.	83	17.602,-	1.461.000,-

Av denne statistikk ser en at det har vært utbetalinger av A-trygd i alle perioder. Dette skyldes i hovedtrekk at flere er oppmerksom på hvordan dette systemet kan benyttes, og at fartøyhyrer mannskap først ut i perioden, slik at de i deler av perioden kan være meldt ledige.

Forøvrig er det første året vi har statistikk på g.lott og arbeidsledighetstrygd slik at det er vanskelig å vite utviklinstrekene innenfor disse ordningene.

4. FLÅTEN.

4.1 MERKEREGISTERET

Lgd.i m.	Status	Avgang	Tilgang	Status
	1/1-92	1992	1992	31/12-92
0,0 - 4,9	18	1	1	13
5,0 - 9,9	88	2	8	97
10 - 14,9	38		3	42
15,0 - 19,9	19		0	18
20,0 - 29,9	6		0	6
Over -30 m				
Totalt	169	3	12	176

I tillegg kommer 2 fartøyer som er fra før 1920.

Tabell 4.1. viser tilgang og avgang av fartøyer i løpet av 1992.

Det fremgår her at vi i løpet av året hadde tilgang på 12 fartøyer, mens det var en avgang på 3 fartøyer.

Antall fartøy over 10 m = 63 stk.
Antall fartøy under 7 m = 57 stk.

Når vi har en såvidt stor "flåte" av båter under 7 m, har dette sammenheng med kvotebestemmelsene for torsk og hyse.

Den lukrative ordningen med maksimalkvote for torsk på disse båtene er årsaken til dette. I de fleste tilfeller er det mannskap på andre fartøyer som har en liten plastbåt registrert for utnyttelse av maksimalkvote bestemmelsene. De av fiskerne som kun har maksimalkvote av torsk og fiske på er det nærmest "svelt i hjel" ordning.

Når det gjelder kjøp og salg av fartøyer er det liten bevegelse i markedet. Kvote og reguleringsbestemmelsene utelukker kjøp av fartøyskvotebåter fra andre fylker, og dette er en hemsko for spesielt yngre fiskere som i de fleste tilfelle må skrinlegge planene om eget fartøy.

Det er foretatt en del eierforandringer innenfor kommunegrenser

Tilvekst: 3 fartøyer mellom 10 - 11 m
3 " " 9 - 10 m
6 " under 7 meter.

De fleste av disse fartøyene er privatbankfinansiert samt lån og tilskudd fra kommunens næringsfond. De største fartøyene har en del lån i Statens Fiskarbank.

Når det gjelder byggematerialer er det følg.fordeling:

Stål	Tre	Plast	Annet.
2	107	64	4

Tabell 4.1.1. ALDERSSAMMENSETNING.

LENGD.	30-39	40-49	50-59	60-69	70- 79	80-84	85-92
-0.0- 4,9				1	8	3	1
5,0- 9,9			6	20	31	22	18
10,0-14,9	5	3		7	17	5	5
15,0-19,9	3	1	2	4	6	2	
20.0-24,9			2	1	3		
24,9 og over	=ingen fartøyer						
Totalt	8	4	10	33	65	32	24

I tillegg kommer 2 båter som er fra før 1920.

4.2. KONSESJONSBILDE FOR MOSKENES KOMMUNE.

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Reketrål	0	0	1	1	1	1	1
Torsketrål	1	1	1	1	1	1	1
Loddeutrål	2	2	2	2	4	4	4
Snurpnot sild	1	2	2	2	2	2	2

Kommentarer til tabellen.

Moskenes har tilsammen 8 konsesjoner som er fordelt slik:

- *** 4 stk. loddeutrål
- *** 2 stk. snurpnot for sild
- *** 1 stk. reketrål
- *** 1 stk. småtrålkonsesjon

I tillegg til dette var det 84 fartøyer som oppfylte kriteriene for fartøykvote innenfor torskefiske.

I Reine området er det 7 fartøyer som har hvalfangst konsesjon. Det jobbes veldig aktivt her i kommunen for å få gjenopptatt fangsten av vågehval.

4.3. REDSKAPSFORDELING.

Garn/reker	2
Snurrevad/seinot/sild	1
Juksa/line	6
Juksa	6
Liner	32
Garn	13
Garn/line	2
Garn/juksa	6
Snurrevad	12
Snurrevad/line	2
Garn/autoline	1
Totalt fartøy (over 8 meter)	83

Som det fremgår av tabellen, så har Moskenes kommune en variert flåte. Fiskerne har prøvd å omstille seg ; ikke alle har hatt økonomisk utbytte av dette.

En stor del av flåten var på hysefiske i Finnmark i sommer, andre deler av flåten drev juksa/garnfiske etter sei og torsk i sommer og høst. Utbyttet ble forhøyet med verdi og kvantum fra i fjor jfr. kapitel 6.: Råstoff/kvantum.

4.3.1 Fartøy over 13 m. som drifter med passive redskaper.

Redskaper	garn	sn.vad	lina	juksa	komb.	autoline
Antall						
fartøy	8	11	5	1	5	1

Under rubrikken kombinert har vi følgende:

*** 1 stk.sn.vad/reke
*** 1 " sn.vad/seinot
*** 2 " garn/reke
*** 1 " garn/line

Når det gjelder flåten over 13 meter - som i vårt merkedistrikt omfatter 32 fartøyer, er det svært varierende lønnsomhet. 7 av disse fartøyene er hvalfartøy, kommentarer til dette er vel unødvendig.

De strenge torske/hysereguleringene, problemer med avtak for reker og ellers vanskelige forhold for alternativ drift med henblikk på lønnsomt fiske, har vært en medvirkende årsak til at opplagstiden for enkelte fartøy er relativt høy.

5. FOREDLINGSLEDDET.

5.1 Fiskebedriftene/videreforedling.

Distrikt/ fiskevær	Fryseri	olje/mel fabrikk	Konv. bruk	Tran- damp	egne -sentral
Hamnøy	1		2		1
Olenilsøy	1				
Sakrisøy			1		
Reine	1		1	1	1
Moskenes	1		1		2
Sørvågen			1		2
Tind			1		
Å	1		1		1
Totalt	5		8	1	7

En går utfra at det er foretatt den kapasitetsreduksjon innenfor fiskeindustrien som er nødvendig.

Med den store ansamling av båter som er i Lofoten om vinteren må avtaksproblemene løses i felleskap mellom fiskere, kjøpere og salgslag.

6. RÅSTOFF/KVANTUM.

Samlet kvantum i kg:	Rundvekt	Verdi
Kveite	457	14.802,-
Rødspette	31.596	183.450,-
Blåkveite	0	0,-
Brosme	54.718	205.047,-
Skrei	3.840.913	36.717.736,-
Vårtorsk	0	0,-
Annen torsk	518.833	3.971.061,-
Lange	30.911	232.051,-
Blålange	18	90,-
Hyse	404.725	2.693.687,-
Sei	353.371	1.363.997,-
Steinbit	12.362	60.736,-
Uer	11.513	51.373,-
Breiflabb	244	2.148,-
Annen fisk	18	57,-

Biprodukter i form av lever, rogn og hoder: kr.2.458.860,-

6.1. VERDI AV FANGSTKVANTUM

KVANTUM:

1992	Kr. 45.720.229,-	5.259.965 kg
1991	" 37.454.853,-	4.125.522 "
1990	" 33.563.751,-	3.952.052 "
1989	" 32.777.219,-	4.667.952 "

(Tallene er foreløbige og må taes med forbehold.)

KOMMENTARER TIL TABELLEN:

Kvantumet er økt fra 1991 med ca. 1134,4 tonn. Verdien av ilandbrakt kvantum er på kr.45.720.229.- d.v.s. en økning på kr. 8.265.376,-. Hysekvantumet er økt med 229 tonn i forhold til i fjor.

Vårtorsk viser 0 kg. i år og annen torsk viser en økning i kvantum på 147 tonn.

Kvantumsøkningen på annen torsk i forhold til i fjor må tilskrives de to ekstratildelingen som ble gjort innenfor kvoteordningen for torsk, henholdsvis i august og desember måned.

Blåkveitefiske viser 0 fangst i år.

3 fartøyer fra distriktet deltok for første gang i rognkjeksfiske i Nord Troms, flere prøvde dette fiske her i distriktet. Utbyttet varierte; men tatt i betraktning den forholdsvis korte tida dette fiske pågår, må en kunne si at enkelte hadde brukbare lotter.

Fiskerne produserte rognkjeks rogn selv og levert til oppkjøper fra Gimsøy.

Dette viser igjen at fiskerne er flinke til å prøve andre driftsalternativer.

6.2. ANVENDELSE.

Tallmateriale mangler. Men utfra lokal kjennskap til produksjonen, blir skrei/torsk hovedsaklig brukt til tørrfiskproduksjonen. En del går til saltfisk (klippfisk), mens noe går til saltfilét og anvendelse fersk/frysefilét. Sei som ble fisket hovedsaklig i høst, gikk til anvendelse salting. Hyse går til fersk/filét anvendelse.

6.2.2 Ilandført kvantum pelagisk fisk i kommunen
(tonn rund vekt, verdi av dette i 1000 kr.)

FISKESLAG	KVANTUM			!	VERDI		
	1990	1991	1992		1990	1991	1992
FEITSILD	14,2	0,0	0,0	!	48	0	0
VINTERSILD	14	0,0	0,0	!	0	0	0
ANNET				!			

Det er ikke registrert fangst av sild levert her i kommunen. Kontoret har kjennskap til at noen få fartøyer har deltatt i dette fiske, og levert fangstene utenom kommunen. Dette skyldes at ingen kjøper sild her i kommunen. Vi har ingen kjennskap til hvor stort kvantum som er fisket av disse fartøyene.

7. HAVBRUKSNÆRINGEN.

I Moskenes kommune var det ved utgangen av 1991 følgende konsesjoner:

- 3 laks/ørret
- 2 torsk
- 1 smolt
- 5 skalldyr

Laks/ørret anleggene ligger i Reinefjorden. Smoltproduksjon er foreløpig innstilt grunnet konkurs. Hvorvidt det blir oppstart på nytt har vi ikke kjennskap til. Et av torskeanleggene har vært i drift en del av året, men produksjonen er foreløpig på forsøksstadiet.

Når det gjelder skalldyr er det etter det vi kjenner til ikke blitt omsetning foreløpig.

8. ANNEN VIRKSOMHET.

Turisme og reiseliv er blitt en god "Attåtønring" både for en del fiskere og de fleste av de aktive fiskekjøperne. Rorbuerie i Lofoten er et tilbud som fenger og det er blitt restaurert og pusset opp til dette formål slik at vi har en sengekapasitet på ca. 1400 her i kommunen. De største rorbuanleggene fins på Å, Reine og Hamnøy.

Brygger hvor det før var full fiskeriaktivitet er i dag blitt til kurs og konferansesenter hvor det legges planer for å løse fiskerinæringens problemer !
 En del av fiskerne med egen rorbu leier også ut i turistseasonen, mens det for enkelte fiskere som har hatt rorbu hos fiskekjøpere har medført en del problemer.
 Et tørrfisk museum er under planlegging.

8.2. LÅNE OG FINANSIERINGSKILDER.

OMSØKTE OG INNVILGEDE LÅN I STATENS FISKARBANK.

ANT.	SØKNADSTYPE	INNV./ AVSLAG		Tils. kr.
4	Lån Fartøy	3	1	640.000,-
1	Ombygging fartøy	1		200.008,-
2	Lån motor	2		500.000,-
1	Lån til trålerbakke	1		120.000,-
2	Lån refinansiering	1	1	175.000,-
19	Arbeidsmiljøtilskott	8	11	198.700,-

I tillegg har 5 fartøyer søkt om forlenget avdragstid mens 1 fartøy har fått refinansiering på lån.
 Påkrav på 2 fartøyer.

8.3. PROSJEKTER.

I og med den økende turiststrømmen er det etablert et fiskebåtferie prosjekt. 3 fartøyer deltar i dette. Hovedtrekket i dette opplegget er at turistene får oppleve fiskerens liv i daglig arbeid ombord i fartøyet ute på feltet. De får også tilbud om å delta aktivt, d.v.s. egne sin egen line/sette garn/ eller juksa. De får også undervisning i å tilberede sin egen fangst.

8.4. KONKURSER.

Kontoret kjenner til konkurser innenfor oppdrettsnæringen som før nevnt, og har signaler på at det er anstrengt likviditet innenfor oppdrett og i fiskeindustrien. Når det gjelder fartøyer, har en del refinansiert sine lån, andre har fått forlenget avdragstid.

8.5. FISKERIHAVNESAKER.

Moskenes kommune har bedt om høyere prioritering på havnene i kommunen. I følge Norsk Fiskerihavneplan er det gitt følgende klassifisering:

Sørvågen/Moskenesvågen	klasse C
Reine	klasse C
Å/Tind/Bogen	klasse D

Kommunen vil peke spesielt på at havnene Sørvågen, Moskenesvågen samt Reine er særlig viktige både i fiskeri og turistsammenheng.

Disse havnene må gis akseptable utviklings - og utbyggings vilkår i det dette er en klar forutsetning for positiv næringsaktivitet i kommunen. Disse havnene bør klasifiseres som B havner.

8.6. KYSTSONEPLANLEGGING.

Intet er skjedd innenfor dette området. Ved utgangen av året var det ting som tydet på at denne saken vil bli satt på dagsorden.

8.7. FISKERIUTDANNING./KOMPETANSEHEVING.

Moskenes kommune har ingen fiskeriutdanning. Nordland Fiskerifagskole som ligger på Gravdal, har bl.a. maritim utdanning, kystskipper, skipper og kokk utdanning. Vi kjenner til at ungdomskole elevene i kommunen har tilbud i valgfagsammenheng om å ta båtførerprøven. 2 av fiskeribdriftene deltar i ISO 9002.

Reine juni 1993.

FISKERIFAGSFØDEREN
Werner Mikalsen.
Moskenes

Liv Monsen
Liv Monsen.
(f.f.m.)

